

⁹Azután ezt a példázatot mondta a népnek: Egy ember szőlőt ültetett, és munkásoknak adta bérbe, majd hosszú időre idegenbe távozott. ¹⁰És amikor eljött az ideje, elküldött a munkásokhoz egy szolgát, hogy adják oda neki a részét a szőlő terméséből. De a munkások megverték, és üres kézzel küldték el. ¹¹Azután egy másik szolgát küldött, de azt is megverték, megalázták, és üres kézzel küldték vissza. ¹²Majd egy harmadikat is küldött, de ezt is megsebesítették és kidobták. ¹³Akkor így szólt a szőlő gazdája: Mit tegyek? Elküldöm szeretett fiamat, őt talán meg fogják becsülni. ¹⁴De mikor meglátták őt a munkások, így tanakodtak egymás között: Ez az örökös! Öljük meg őt, hogy miénk legyen az örökség! ¹⁵És kidobták a szőlőből, majd megölték. Vajon mit fog velük tenni a szőlő ura? ¹⁶Eljön, és elpusztítja ezeket a munkásokat, a szőlőt pedig másoknak adja. Amikor ezt hallották, így szóltak: Ez nem történhet meg! ¹⁷Ő azonban rájuk nézett, és ezt mondta: Akkor mit jelent az Írásnak ez a szava: „A kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a sarokkő”? ¹⁸Aki erre a kőre esik, összezúzódik, akire pedig ez a kő ráesik, szétmorzsolja azt. ¹⁹Az írástudók és főpapok már abban az órában el akarták őt fogni, de féltek a néptől, mert megértették, hogy róluk mondta ezt a példázatot.

Kedves Testvéreim!

Ha valakinek van szerencséje Rómába utazni, és ellátogat a Colosseumhoz, akkor mellette egy csodálatos diadalívet talál. Titus diadalíve a Római Birodalom császáranak egyik legnagyobb tettét örökítette meg. Titus még hadvezérként Kr.u. 70-ben azt a feladatot kapta, hogy a lázadó zsidó népet csillapítsa le. Titus 70 tavaszán egy hónap alatt elfoglalta Jeruzsálem alsóvárosát, megöletett mindenkit, majd az óváros ostroma következett, melyet csak augusztus közepén tudott elfoglalni a római, szír és görög egységekből álló, a kor legmodernebb haditechnikáját felsorakoztató hadseregével. A Rómában központi helyen elhelyezett diadalív nem véletlen állít emléket Titus „dicsőséges tétének”. A diadalívet Titus öccse és utódja, a keresztyének egyik legnagyobb üldözője Domitianus császár emeltette, akinek legfőbb célkitűzése volt, hogy diadalmas hódítóként maradjon fenn a neve, azt üzenté a lázadóknak, hogy nem érdemes ujjat húzni a Flavius családdal.

Csak hogy Domitianus nem volt birtokában egy fontos információnak Jeruzsálem pusztulásával kapcsolatban. Mégpedig annak, hogy soha nem foglalta volna el Titus a várost, ha Isten ezt nem akarja. De Isten megengedte, kiszolgáltatta neki. Nem azért mert szerette Titust, nem azért mert különben nem lehetett volna császár. Hogy miért, azt éppen a mai igéből tudhatjuk meg. Mert 40 évvel azelőtt, hogy megtörtént volna Jeruzsálem ostroma és földig rombolása a templomba lépett egy ember, aki egy példázatot mondott a népnek.

A példázat egyszerű volt és érthető. Legalábbis a zsidók számára mindenképpen, akik ismerték Ézsaiás hasonló példázatát a szőlőskertről és a gazdáról, hiszen a próféta ki is mondja, hogy a szőlőskert „Izrael háza”. A gazda pedig maga az Úr. És azt is tudták Jézus hallgatói, hogy Ézsaiás próféciája már beteljesedett. Jeruzsálemet Kr.e. 587-ben elfoglalta és a templomot földig rombolta a Babiloni Birodalom.

Jézus példázata tehát egyértelmű figyelmeztetés volt. De nézzük meg egy kicsit részletesebben, miről is szól ez a példázat:

Egy ember szőlőt ültetett, és munkásoknak adta bérbe, majd hosszú időre idegenbe távozott. Jézus idejében teljesen általánosak voltak az ilyen jellegű bérbeadások. Sokan voltak, akik megtehették, hogy ingatlanjukat bérmunkásoknak adták ki, akik aztán a termés egy részének beszolgáltatásával fizettek a tulajdonosnak. Lehet, hogy soha nem is találkoztak a bérbeadóval, hiszen az intézőkön keresztül rendezte az ügyeit.

A példázatban a szőlőskert ura, maga Isten, aki bérbe adta a szőlőjét, Izrael földjét a bérlőknek, azaz a zsidó népnek.

Ők pedig használták, csak amikor a fizetés ideje jött el, amikor számon kérte őket Isten: hogyan gazdálkodtatok, amikor szolgákat küldött, az ő prófétáit küldte el, akkor ezekkel a küldöttekkel nem bántak túl szépen. Aki ismeri az Ósz-et, és benne a próféták sorsát, az tudja, hogy valóban így volt. Hogy Jézus nem túloz a példázatban amikor azt mondja: ¹⁰És amikor eljött az ideje, elküldött a munkásokhoz egy szolgát, hogy adják oda neki a részét a szőlő terméséből. De a munkások megverték, és üres kézzel küldték el. ¹¹Azután egy másik szolgát küldött, de azt is megverték, megalázták, és üres kézzel küldték vissza. ¹²Majd egy harmadikat is küldött, de ezt is megsebesítették és kidobták.

A három szolga küldése miatt a bérlők egyre keményebbek, egyre durvábbak. Először „csak” megverik, a másodikat: megverik és gyalázzák, a harmadikat megsebesítik, kidobják. Egyre inkább a saját kezükben érzik az irányítást. Egyre bátrabbak, amikor látják, hogy a gazda nem sereget küld, hanem újra és újra csak egy szolgát. És végül eljutnak oda, hogy megfordul a fejükben: akár a miénk is lehet a szőlő. Megszerezhetjük.

Nyilvánvalóan a szőlősgazda is tisztában van mindezzel. Éppen ezért különös az a lépés amit megtesz. És, ha belegondolunk, akkor itt érkezünk el Jézus példázatának fordulópontjához, hiszen eddig egy ósz-i prófécia másolása volt, amit Jézus mondott. De egy váratlan fordulat történik: ¹³*Akkor így szólt a szőlő gazdája: Mit tegyek? Elküldöm szeretett fiamat, őt talán meg fogják becsülni.*

Hogy itt Jézus mennyire önmagáról beszél, ahhoz érdemes elolvasni az előzményeket, mielőtt a példázatot mondta, Jézustól azt kérdezik a főpapok, hogy ki adta neki a hatalmat, hogy tanítson, és csodákat tegyen. Jézus akkor nem válaszol, de a válasza itt van. De ami még meglepőbb, az az, hogy Jézus beszél a saját haláláról, ami egyben a szőlő, azaz Izrael végzetét is jelenti:

¹⁴*De mikor meglátták őt a munkások, így tanakodtak egymás között: Ez az örökös! Öljük meg őt, hogy mienk legyen az örökség!* ¹⁵*És kidobták a szőlőből, majd megölték. Vajon mit fog velük tenni a szőlő ura?* ¹⁶*Eljön, és elpusztítja ezeket a munkásokat, a szőlőt pedig másoknak adja.*

Hogy mennyire értette a hallgatóság a példázatot, jól mutatja a következő reakció: *Amikor ezt hallották, így szóltak: Ez nem történhet meg!*

De megtörtént. Mi már tudjuk. Nekünk mindez múlt idő. Nem csak az, hogy Jézust, az Isten szeretett fiát nem becsülték és megölték, hanem az is, hogy a szőlőből kiűldözte a munkásokat. 1949 éve a zsidóság kiűzetett a teplom hegyéről, Jeruzsálem óvárosából, és azóta sem kapta vissza azt. Isten inkább másoknak adta, idegeneknek. Nem azért mert őket jobban szereti. Hanem mert nem kidobták a fiát és megölték.

De nehogy valakik antiszemitizmust kiálltson. Mert a példázat nekünk éppen úgy szól. 2000 év távlatából neked és nekem szegezi a kérdést: Hokker Zsolt, hogy gazdálkodtál a rád bízottakkal.

A héten többször is szembesültem a mögöttünk lévő hét igéjével: akire sokat bíztak, attól többet kérnek számon.

Isten ránk bizza ezt a teremtett világot, ránk bizza városunkat, ránk bíz embereket, családunkat, gyermekeket, barátokat, munkatársakat. Ránk bizza őket, és azzal bíz meg, hogy olyan gyümölcsöket teremjünk. És ne csak teremjünk, hanem adjuk meg neki ami az övé, és ne csak a szánk mondja: tied az ország, a hatalom és a dicsőség, hanem valóban így is legyen.

Rád mi bízott? Rád kiket bízott az Isten?

És vajon te megbecsülöd-e azokat, akik hozzád küldettek? Megbecsülöd-e az Isten igéjét? Megbecsülöd-e Jézus Krisztust, az Isten szeretett fiát, akit azért küldött el mert nem szeretne elveszni látni. Jézus az utolsó lehetőség!

Figyelmeztetés, utolsó figyelmeztetés ez az ige! Vedd komolyan! Vedd komolyan, hogy szeret az Isten!

Sokan, akik azt vallják keresztyének, akik templomba is járnak azt mondják: Ez nem történhet meg! Isten kegyelmes és szeret, és ezért majdszak lesz valahogy.

Jézus példázata valóban egy kegyelemes Istenről beszél, aki minden lehetőséget megragad. Háromszor küld szolgákat. A hármasszám a Bibliában a teljesség száma. Mindent megtett, hogy észre térjünk. De, amikor látja, hogy ez nem működik, akkor minden határon túlmegy, és egyszülött fiát adja.

De a példázat nem azzal zárul, hogy miután megölték a fiát, már mindet lehet, hanem azzal, hogy elpusztítja őket.

Jeruzsálem elpusztult. Ezen a vasárnapon – ahogy minden évben – erre is emlékezünk.

Amikor a zsidók azt mondják Jézusnak ez nem történhet meg, ő rájuk nézett, és ezt mondta: *Akkor mit jelent az Írásnak ez a szava: „A kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a sarokkő”?*

És Jézusnak ez a mondata a biztatás. Hogy egy esélyünk még mindig van. A kidobott kő – amelyet az építők megvetettek ő maga. Sarokkővé, azaz tartókővé lett. Ő az, aki megtart. Ha mi nem vetjük meg őt, ha felismerjük és komolyan vesszük Istentől kapott küldetésünket, ha figyelünk az ő igéjére, és legfőképpen, ha rábizzuk magunkat az értünk meghalt és feltámadt Jézus Krisztusra, akkor ő megtart bennünket. Ámen!